

VEELINNUJAHI KOOBITUS JAHITURISTILE

Peeter Hussar, 2024

Eeldused välismaalase jahipidamiseks Eestis

- ▶ On olemas oma kodumaal välja antud jahitunnistus ja relvakandmisluba.
- ▶ On olemas välismaalase jahitunnistus (annab välja EJS või volitatud jahindusklubid).
- ▶ Oma relva puhul on olemas Euroopa Liidu relvapass.
- ▶ On kokkulepe jahituristi vastu võtva jahindusorganisatsiooniga.
- ▶ Veelinnujahi puhul on läbitud vastav koolitus.

Jahinduse hea tava I

- ▶ Pea meeles, et sa jahimehena ei ole ainuke looduses liikuja ja looduse kasutaja.
- ▶ Hoia loodus puhas (sh võta kaasa lastud padrunitest kestad ja jälgi, et kütitud lindude sisikonnad ei jääks häirivalt nähtavale).
- ▶ Küti alati säästlikult, arvestades ulukiasurkondade jätkusuutlikkust. Jahimehes ei tohi iialgi vallanduda kirgloomi tappa.
- ▶ Austa ulukite õigust elule. Jahti pidades jäta neile võimalus õnnelikuks pääsemiseks. Iialgi ära jälita ega küti abitus seisukorras viibivaid ulukeid.

Jahinduse hea tava II

- ▶ Kütina tegutsev jahimees peab olema omandanud piisavalt hea laskeoskuse.
- ▶ Looma piinamine – halvasti lastes – on lubamatu.
- ▶ Korrektne jahimees ei lase mitte mingil juhul ulukit kaugemalt kui vahemaa, millelt on tagatud kindel tabamus.
- ▶ Ära tulista kunagi huupi lendavat linnuparve. Mitmed linnud võivad minema lennata kehasse tunginud haavlitega, mis tähendab neile piinarikast surma.
- ▶ Ära küti rohkem linde või teisi väikeulukeid, kui sina ise ja/või sinu (jahi-)sõbrad vajavad.
- ▶ Ära tulista magavat ulukit või ujuvat veelindu, välja arvatud haavatud looma puhul.

Jahinduse hea tava III

- ▶ Tabamuse saanud looma tuleb kohusetundlikult (võimalusel koos koeraga) otsida.
- ▶ Kohtle tabatud saaki lugupidavalt. Kõiki ulukeid – sõltumata liigist, soost või vanusest – koheldakse võrdselt.
- ▶ Linde kantakse kaelast, riputatuna linnurihma otsa või jahivõrgus.
- ▶ Kui ühisjahi lõpus tabatud loomad „paraadiks” välja pannakse, on üle saagi astumine rangelt keelatud! Loomi ei tohi ka jalaga togides kohale lükata!
- ▶ Jahisaagiga pildistades vältige üleolevat või eputavat hoiakut.

Jahinduse hea tava - jahiohutus

- ▶ Käsitse jahirelva alati nii, nagu see oleks laetud.
- ▶ Ära mitte kunagi suuna relva inimese poole.
- ▶ Veendu enne tulistamist, kas kuuli või haavlite lennutrajektor on kõrvalistele ohutu.
- ▶ Juhul kui olukord jahil muutub ebakindlaks, nõuab eetika, et sa valdaksid lasust loobumise rasket kunsti.

Jahikoera kasutamine

- ▶ Jahikoeral peab kaasas olema jahikoerapass või muu jahikoera tõugu tõendav dokument.
- ▶ Koer peab olema kiibistatud või tätoveeringuga märgistatud.
- ▶ Koer peab olema Eestis jahipidamiseks lubatud tõugu.

Peibutusvahendi kasutamine

- ▶ Peibutusvahendina võib uluki ligimeelitamiseks kasutada
 - kuju
 - lõhnapreparaati
 - uluki häälitsust järeleaimavat vahendit.
- ▶ Kasutada ei tohi elektroonilist peibutusvahendit.
- ▶ Peibutamiseks ei tohi kasutada elusat looma.

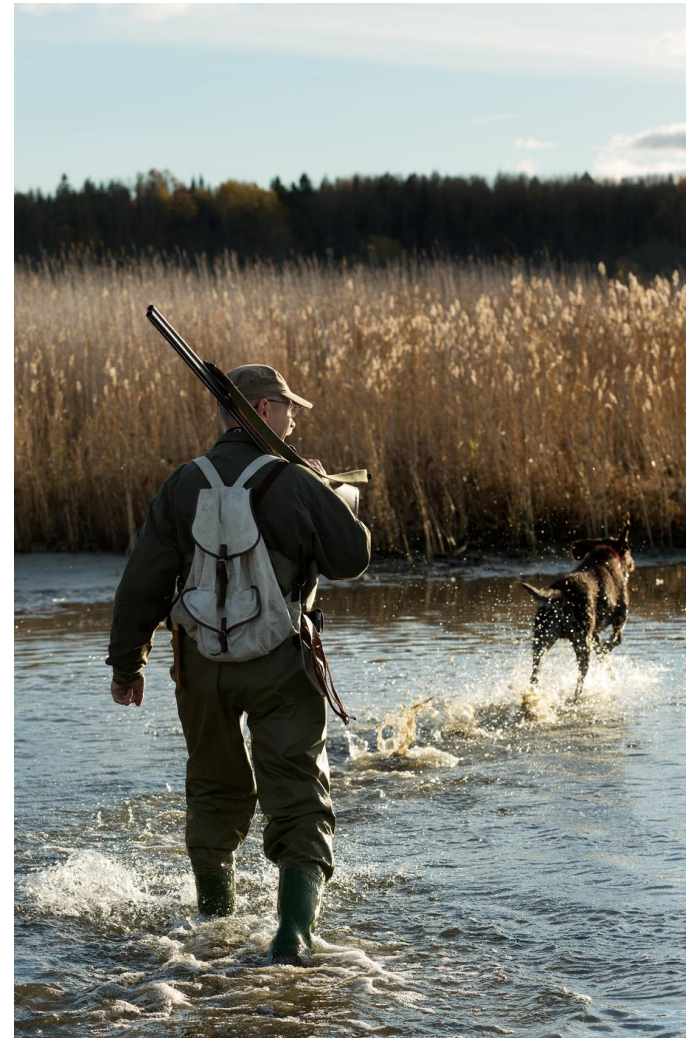
Pliilaskemoona keeld

- ▶ 2013. aastast on Eesti ühinenud Euroopa Liidu leppega, mis keelab pliihaavlite kasutamise veelinnujahil.
- ▶ Alates 15.02.2023 jõustus Eestis pliid sisaldava haavlimoona kasutamise keeld märgaladel.
- ▶ Märgala määratlemise aluseks on Ramsari konventsioon. Sealhulgas loetakse märgalaks 1 m² suurune ajutine veekogu ja 100 m laiune puhverala selle ümber.

Kuidas tagada, et jahimees maastikul liikudes kogemata ei satuks märgalale või selle puhveralale?

- ▶ Meie vaheldusrikkal maastikul on tihti väga raske jälgida märgala piiri, selleks pole enamasti nähtav veepiir.
- ▶ Ajutise märgala märkamine võib olla veelgi keerulisem.
- ▶ Maa-ameti jahikaardi rakendus.

MAA-AMET

EST

ENG

Valtu küla, Rapla vald, Rapla maakond

Jahikaart

Kaardirakenduse teemakihid

Jahindus

Pliihaavlite keelualad

Hundi ohjamise alad

KKR jahipiirkonnad (EELIS)

6m isobaat

Märgalad

Katastrikaart

Kaitstavad loodusobjektid

Vööndid

Liikumispiirangud ja keelualad

Minu kihid

Aluskaar...

500 m

1:13781

X:6539304.23 Y:549669.88
B:58.989844 L:24.864009
Kõrgusinfo:65.5 m

Maa-amet 2024
Geoinformaatika osakond

Ujupardid

Sinikael-part, *Anas platyrhynchos*

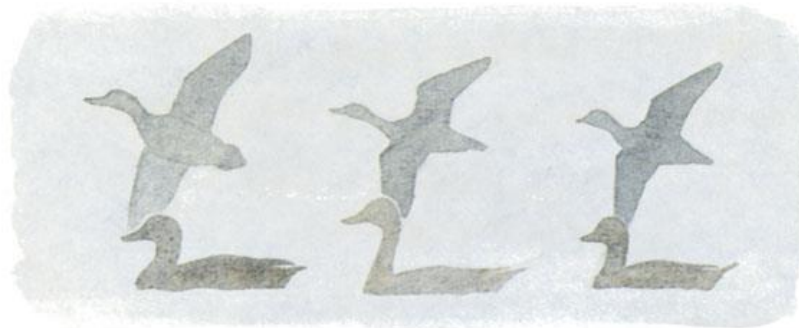
Suhteliselt massiivse kerega lind, varesest suurem. Kaal kuni 1,5 kg. Eesti suurim ja arvukaim ujupart. Sinikael-part moodustab suurima osa meil kütitud jahilindudest. 2023/24 kütiti 3345 sinikaelparti.

Soopart, *Anas acuta*

Umbes varese suurune ja sihvakam kui sinikael-part. Kaal kuni 1,3 kg. Suhteliselt arvukas ujupart nii pesitsemisel kui ka läbirändel. Elutseb madalaveelistel veekogudel ja uhtniitudel. Isalinnud viibivad suvel salkades, tihti koos teiste pardiliikidega. 2023/24 kütiti 409 sooparti.

Viupart, *Anas penelope*

Varesest veidi väiksem ja üsna jässakas. Kaal kuni 1 kg. Ta on meil peamiselt läbirändaja, paiguti ka suvelind (sulgivate isaste salgad juunis ja juulis merelahtedel). Eestis pesitseb väga vähesel arvul. 2023/24 kütiti 1755 viupart.

Ujupardid

Luitsnokk-part, *Anas clypeata*

Varesest väiksem, kaal kuni 1 kilo. Pesitseb merelahtedel, harvem järvedel. 2023/24 kütiti 284 luitsnokk-parti.

Piilpart, *Anas crecca*

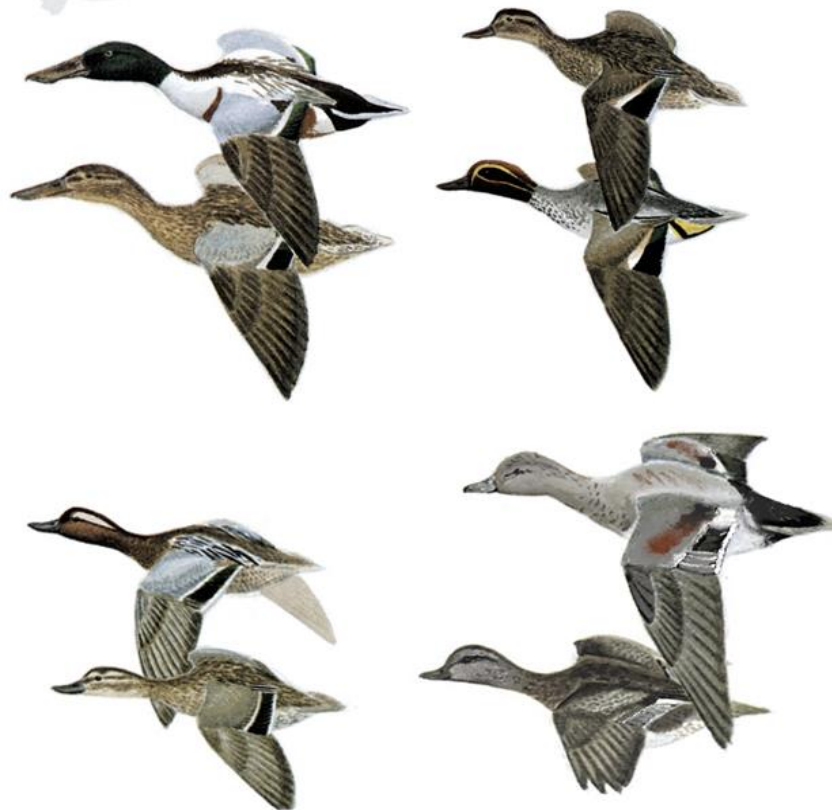
Meie pisemaid ujupart - kuni hakisuurune. Kaal kuni 500 g. Üks meie arvukamaid ujupart nii pesitsemisel kui ka läbirändel. Elutseb mitmesugustel siseveekogudel. 2023/24 kütiti 1619 piilparti.

Rägapart, *Anas querquedula*

Haki suurune nagu piilpartki, kuid heledama sulestikuga. Kaal kuni 600 g. Eestis arvukas haudelind ja ka väiksearvuline läbirändaja. 2023/24 kütiti 196 rägaparti.

Rääkspart, *Anas strepera*

Varesest veidi väiksem, ujupildilt sarnaneb sinikaelpardiga. Kaal kuni 1,3 kg. Meil väiksearvuline haudelind. Elutseb taimestikurikastel veekogudel. 2023/24 kütiti 256 rääksparti.

Sukelpardid

Sõtkas, *Bucephala clangula*

Väikesearvuline haudelind, pesitseb peamiselt metsajärvedel ja jõgedel. Läbirändel massiline. Talvitub Lääne- ja Põhjamerel. Kaal kuni 1,3 kg. 2023/24 kütiti 87 sõtkast.

Tuttvart, *Aythya fuligula*

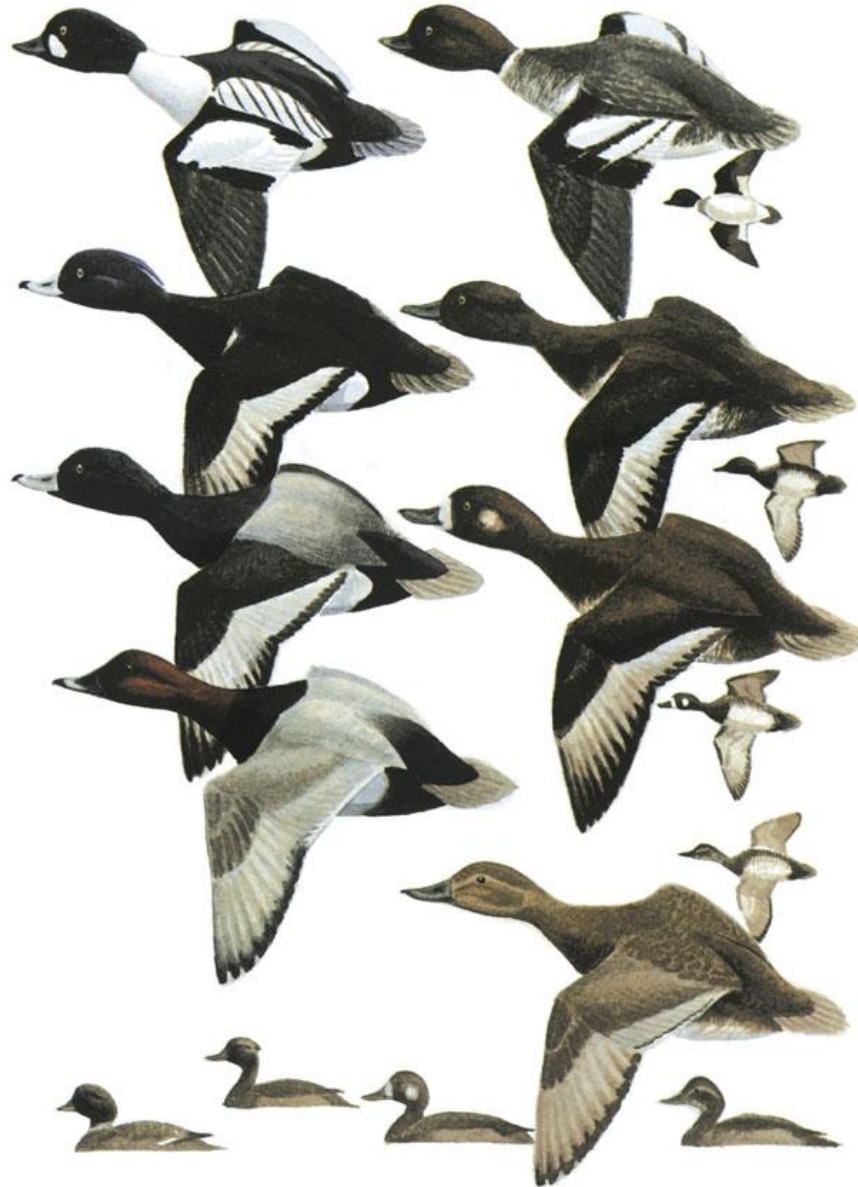
arvukamaid sukelparte Eesti meresaartel, rannikujärvedel, mitut tüüpi siseveekogudel. Liigi arv suureneb. Ka väga arvukas läbirändaja. Võrreldes liigi arvukusega kütitakse väga vähe. Kaal kuni 1 kg. 2023/24 kütiti 8 tuttvarti.

Merivart, *Aythya marila*

Eestis laidudel haruldane haudelind, rohkearvuline läbirändaja.

Punapea-vart, *Aythya ferina*

küllaltki arvukas ja tavaline haudelind. Kuigi maitstva lihaga, satub ta jahisaagi hulka harva. Lahkub oktoobri algul. Talvitub Vahemeremaal. Kaal kuni 1,2 kg.

Sukelpardid

Aul, *Clangula hyemalis*

Väiksem kui tuttvart. Pesitseb tundravööndis. Eestis arvukaim läbirändav partlane, läbirändajate arv võib küündida miljonini. Esineb merel, siseveetele satub harva. Isalinnule on iseloomulik pikk ahenev saba. Kaal kuni 900 g.

Mustvaeras, *Melanitta nigra*

Peaaegu rongasuurune, üleni musta (isalind) või tumepruuni (emalind) sulestikuga. Pesitseb tundravööndis. Meilt rändab läbi sadade tuhandetena mööda põhjarannikut. Jahisaagiks langeb juhuslikult. Kaal kuni 1,5 kg. 2023/24 kütiti 5 mustvaerast.

Tõmmuvaeras, *Melanitta fusca*

Peaaegu hahasuurune, isane ronkmust, emane mustjaspruun, iseloomulik valge tiivaküüdis. Harv haudelind, harilik läbirändaja ja talvituja.

Lauk, *Fulica atra*

Musta värvi veelind. Vana linna sulestik läigib metalselt, valge noka ja valge laik otsaesisel. Tavaline haudelind, pesitseb siseveekogudel ja mererannikul. Kaal kuni 1,2 kilo. 2023/24 kütiti 84 lauku.

Sukelpardid

Jääkoskel, *Mergus merganser*

Hahasuurune, isane väga hele, pea rohekasmust, selg must. Emasel peasulestik tumepruun, selg hall. Mõlemal alapool lõheroosa varjundiga. Pesitseb puuõntes. Väiksearvuline haudelind rannikul ja saartel.

Rohukoskel, *Mergus serrator*

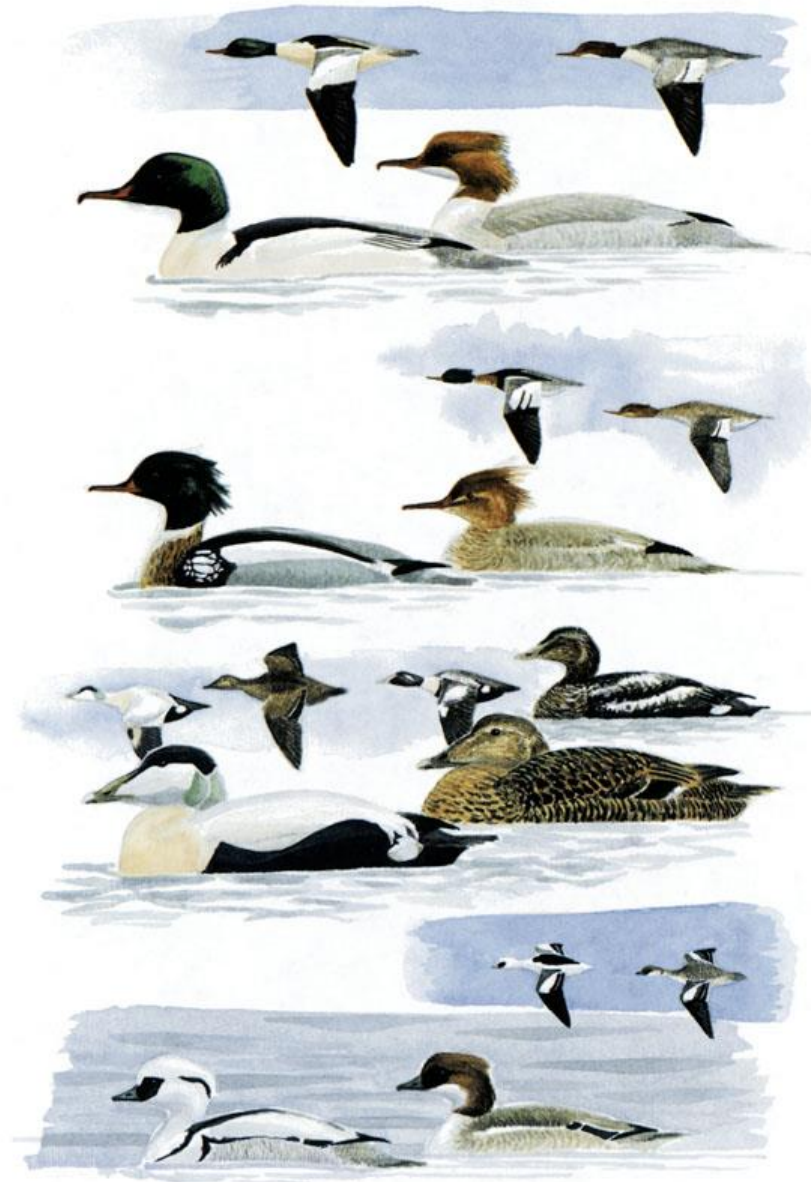
Jääkosklast tumedam, mustakirju, roostepruuni rinnaga. Emasel peasulestik läheb kaelal sujuvalt hallikaks. Väiksearvuline haudelind rannikul ja saartel.

Hahk, *Somateria mollissima*

Väikese hane suurune kohmakas lind. Lendab raskepäraselt. Isalind on haruldast värvi, alumine kehapool must, ülemine valge. Tüüpiline haudelind meie meresaartel, mida ümbritseb sügav vesi (3-4 m). Jahihooajaks on enamus linde meilt lahkunud. Kaal kuni 2,8 kg.

Väikekoskel, *Mergus albellus*

Isalind väga hele, teravapiirilise musta muster. Emane sarnaneb sõtkale. Hoogne lend. Väiksearvuline läbirändaja.

Haned

Hallhani, *Anser anser*

Värvuse põhitoon hall. Meil nii pesitseja kui ka läbirändaja. Pesitseb roostikurikastes merelahtedes ja rannikujärvedel. Läbiränne septembris- oktoobris. Kaalub kuni 4,5 kilo. 2023/24 kütiti 355 hallhane.

Rabahani, *Anser fabalis*

Meil läbirändaja nii kevadel kui ka sügisel. Sulestiku põhivärvus pruun, jalad oranžkollased. Kaalub kuni 4,2 kilo. 2023/24 kütiti 729 rabahane.

Suur-laukhani, *Anser albifrons*

Läbirändaja nii kevadel kui ka sügisel. Väliolukorras on heaks eraldamistunnuseks valge laup ja suurte mustade laikudega kõhukilp. Kaalub kuni 3,3 kilo. 2023/24 kütiti 221 suur-laukhane.

Väike-laukhani, *Anser erythropus*

Suur-laukhanest raske eristada. Lauk ulatub kõrgemale, lähedalt paistab kollane silmarõngas. Üliharuldane läbirändaja.

Lühinokk-hani, *Anser brachyrhynchys*

Rabahanest väiksem ja jässakam, heledam. Haruldane läbirändaja.

Lagled

Kanada lagle, *Branta canadensis*

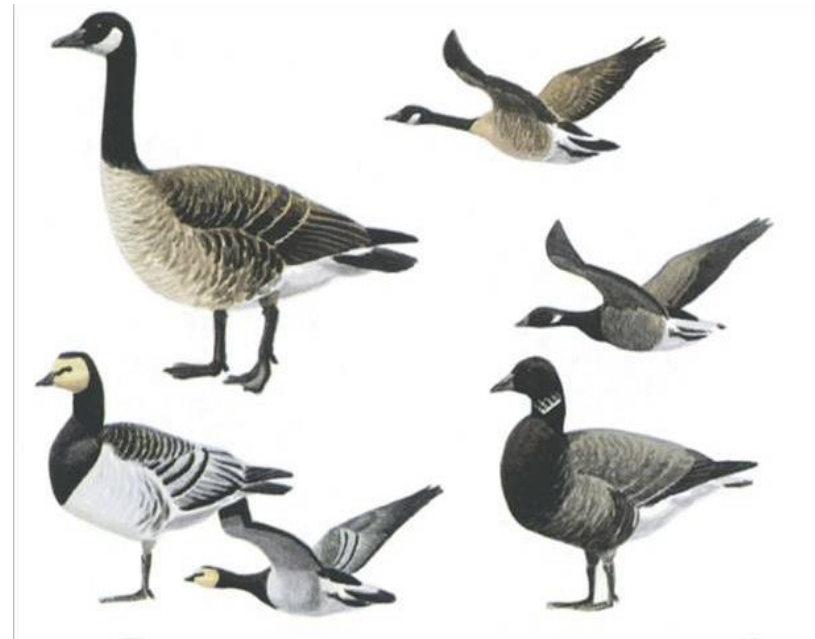
Ameerika põhjaosast pärinev paljude alamliikidega suurekasvuline lagleliik. Põsed ja kurgualune valged. Meile lähemad pesapaigad asuvad Soomes ja Rootsis. Mõningaid isendeid nähakse meil igal aastal. Kaalub kuni 5,4 kilo. 2023/24 kütiti 43 kanada laglet.

Valgepõsk-lagle, *Branta leucopsis*

Pesitseb meil vähesel määral Sügisel massiline läbirändaja. Laup, põsed ja kurgualune valged. Kaalub kuni 2,4 kilo. 2023/24 kütiti 2021 valgepõsk-laglet.

Mustlagle, *Branta bernicla*

Lennul paistab üleni tume, va tagakeha, lend valgepõsk-laglest kiirem. Rannikul harilik läbirändaja ja harv mittepesitsev suvilind.

Kurvitsalised

Metskurvits, *Scolopax rusticola*

Umbes hakisuurune. Meil nii pesitseja kui läbirändaja. Pehmetel talvedel talvitavad mõned metskurvitsad meil, hoidudes allikarikastele aladel. Meeliselupaikadeks on niisked sega- ja lodumetsad, kus leidub metsalagendikke. Kaal kuni 420 gr. 2023/24 kütiti 1903 metskurvitsat.

Tikutaja, *Gallinago gallinago*

Kuldnokast suurem. Üleslend on käänakuline, mida saadab mõhitav häälightsus. Eestis pesitseb ja rändab ka läbi. Asustab soid, niiskeid niite, luhtasid, rabade servaosi. Kevadel sooritab mängulende. Kaal kuni 170 gr. 2023/24 kütiti 14 tikutajat.

Jahiulukite nimekirjast on välja arvatud:

- ▶ Hallhaigur [15.07.2015, jõust. 18.07.2015]
- ▶ Soopart [2.03.2024, jõust. 15.03.2024]
- ▶ Rägapart [12.03.2024, jõust. 15.03.2024]
- ▶ Punapea-vart [25.01.2019, jõust. 28.01.2019]
- ▶ Tuttvart [12.03.2024, jõust. 15.03.2024]
- ▶ Hahk [15.07.2015, jõust. 18.07.2015]
- ▶ Aul [15.07.2015, jõust. 18.07.2015]
- ▶ Lauk [12.03.2024, jõust. 15.03.2024]
- ▶ Tikutaja [12.03.2024, jõust. 15.03.2024]

Arvukuse piiramiseks kütitakse:

- ▶ Kormorane (2023/24 kütiti 1557 isendit)
- ▶ Naerukajakaid (kütiti 6)
- ▶ Kalakajakaid (kütiti 8)
- ▶ Hõbekajakaid (kütiti 3)
- ▶ Merikajakaid (kütiti 7)

Jahil peavad kaasas olema järgmised dokumendid:

- ▶ Jahitunnistus
- ▶ Jahiluba
- ▶ Tulirelva kasutades relvakandmise õigust tõendav dokument (välismaalasel Euroopa tulirelvapass)
- ▶ Jahikoera puhul koera tõugu tõendav dokument

Tänan!

